

Jeugdketenbeleid Gemeente De Fryske Marren 2023-2027

Inleiding

Binnen plattelandsgemeenten zijn de jeugdketen een bekend fenomeen. Het is een plek waar jongeren elkaar ontmoeten voor de gezelligheid. Uit onderzoek blijkt dat het merendeel van de ouders en jongeren binnen gemeente De Fryske Marren het belang van deze jeugdketen onderschrijven. Een plek voor jongeren om elkaar, dichtbij huis, te ontmoeten en nieuwe vrienden te maken zijn belangrijke argumenten die daarbij worden genoemd. De keet heeft daarmee een belangrijke sociale functie. Men heeft in het algemeen weinig zorgen over de jeugdketen. Als inwoners/ouders al zorgen hebben, blijkt dit vooral betrekking te hebben op toezicht en het nuttigen van alcohol.

Gemeente De Fryske Marren is zich ervan bewust dat duidelijkheid over de wijze waarop met jeugdketen wordt omgegaan vereist is. In het collegeakkoord 2018 – 2022 is de volgende ambitie geformuleerd: "Op het terrein van jeugdketen wordt er beleid geformuleerd waarbij de jeugd een uitlaatklep krijgt en tevens wordt voldaan aan de minimale eisen van veiligheid en regelgeving." Daarbij is de wens geuit om bij het vormgeven van het beleid de mening van keeteigenaren en jongeren mee te nemen.

Gedurende de voorgaande collegeperiode is geprobeerd om de beelden van keeteigenaren, ouders en jongeren aangaande het Jeugdketenbeleid op te halen. Door de coronapandemie werd dit proces bemoeilijkt en vertraagd. Om die reden is in eerste instantie ingezet op een online onderzoek onder keeteigenaren, ouders en jongeren. Na het opheffen van de coronamaatregelen is, dankzij de inzet van Plattelandsjongeren, de dialoog verder op gang gebracht. De uitkomsten van het onderzoek en deze gesprekken zijn meegenomen in de totstandkoming van dit beleidsstuk.

Ook geven we met dit Jeugdketenbeleid invulling aan de wens die ook in het huidige coalitieakkoord staat verwoord. Namelijk: "het creëren van een fijne, veilige en vertrouwde plek voor jongeren om samen te komen en een voortvarende uitvoering van dit Jeugdketenbeleid."

Algemeen

Jeugdketen voorzien duidelijk in een behoefte. Voor veel jongeren zijn het sociale ontmoetingsplekken waar zij (vaak zonder ouderlijk toezicht) bij elkaar komen en met elkaar leuke dingen doen; dat is belangrijk. Gemeente De Fryske Marren vindt het ook belangrijk dat er sprake is van verantwoord ketengebruik. Daarnaast proberen we om zoveel mogelijk met jongeren, ouders en keet-/perceeleigenaren in gesprek te gaan en zaken bespreekbaar te maken, zodat we hier ook preventief mee aan de slag kunnen gaan.

Het Jeugdketenbeleid bestaat uit een uitvoeringsplan, waarin we samen met perceeleigenaren, ouders en jongeren ervoor willen zorgen dat de jeugdketen een fijne en veilige ontmoetingsplekken worden, zijn en blijven.

Jongerenwerkers

Een goede samenwerking start met een goede onderlinge verstandhouding. Om de jongeren te leren kennen, zetten we de jongerenwerkers van welzijnsorganisatie De Kear in. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor de jongeren en het is hun rol om de jongeren en jeugdketen in dit proces te begeleiden. De jongerenwerkers hebben hiermee een ondersteunende rol.

Adviseur brandveiligheid

Vanuit de gemeente geeft de adviseur brandveiligheid advies op het gebied van brandpreventie. Samen met de jongeren wordt de jeugdkeet gecontroleerd op mogelijke risico's. Na deze inventarisatie krijgen de jongeren de tijd om op het gebied van brandveiligheid eventuele benodigde aanpassingen in de jeugdkeet te realiseren.

Verslavingszorg Noord Nederland (VNN)

Verslavingszorg Noord Nederland (VNN) is de partij die jongeren, maar ook ouders en keeteigenaren, voorlichting zal geven over de risico's van middelengebruik.

Toezichthouders

De toezichhouders van de gemeente voeren tot slot de controle uit op de naleving van de afspraken.

Voorwaarden

Om een fijne en veilige ontmoetingsplek te kunnen creëren, moet de jeugdkeet voldoen aan een aantal voorwaarden, namelijk:

- Zorgen voor brandveiligheid in- en om de jeugdkeet.
- Zorgen voor verantwoord middelengebruik.
- Zorgen voor huisregels.

Deze voorwaarden worden in de volgende hoofdstukken verder uitgewerkt en toegelicht.

Voor de overzichtelijkheid hebben we de minimale voorwaarden al vertaald naar een 'Checklist voorwaarden'. Aan de hand van deze checklist gaan we met de jeugdketen in gesprek.

Jeugdketen in beeld

We zijn ons ervan bewust dat mogelijk niet alle jeugdketen in beeld zijn. Daarbij komt dat jeugdketen komen en gaan. Ze hebben doorgaans geen permanent karakter. In samenwerking met alle partners proberen we de jeugdketen zo goed mogelijk in beeld te brengen, waarbij we elke jeugdkeet benaderen voor een gesprek.

Zoals beschreven is de insteek hierbij samenwerking, advisering en ondersteuning. Indien de jeugd van een jeugdkeet er desondanks voor kiest om geen medewerking te verlenen aan de samenwerking en niet voldoet aan de minimale voorwaarden van het beleid, dan kan dit consequenties hebben. Welke dit zijn, is afhankelijk van het soort overtreding (zie hoofdstuk Toezicht en handhaving).

Brandveiligheid in en om de keet

Brandveiligheid is een belangrijke voorwaarde voor de jeugdkeet. We willen er zeker van zijn dat, in geval van brand, iedereen veilig naar buiten komt. We begrijpen dat het voor de jeugdketen niet altijd helder is, aan welke voorwaarden zij precies moeten voldoen om hun jeugdkeet brandveilig te maken en te houden. Daarom starten we met een inventarisatie bij de verschillende jeugdketen om hierover te adviseren.

V voorwaarden brandveiligheid

Onderstaand zijn de voorwaarden genoemd die gelden voor veilige jeugdketen:

- De jeugdkeet moet bereikbaar zijn voor de hulpdiensten, dus geen obstakels op het pad naar de jeugdkeet.
- De in-/uitgang van de jeugdkeet moet naar buiten toe open draaien en is zonder sleutel of extra grendel te openen.
- De inventaris mag het vluchten niet belemmeren.
- Er mag geen brandbare versiering in de jeugdkeet aanwezig zijn.
- In de jeugdkeet is een goedgekeurd blusmiddel met een inhoud van minimaal 6 liter/kg aanwezig; deze dient goed zichtbaar en voor iedereen toegankelijk te zijn.
- In de jeugdkeet is een branddeken aanwezig.
- In elke ruimte van de jeugdkeet is een functionerende rookmelder aanwezig.
- In de jeugdkeet is een EHBO-kistje aanwezig.
- De elektriciteitsvoorziening dient deugdelijk te zijn aangelegd.
- Er mag niet op olie en/of gas worden verwarmd en gekookt.
- Open vuur en kaarsen zijn niet toegestaan.
- Per jeugdkeet wordt bepaald hoeveel personen er maximaal in de jeugdkeet aanwezig mogen zijn.
- De jeugdkeet is bereid deel te nemen aan een eenmalige brandoefening door de vrijwillige brandweer.

Verantwoord middelengebruik

Met het vaststellen van het 'Preventie- en handavingsplan middelengebruik 2022-2026' heeft de gemeenteraad de ambitie uitgesproken om het middelengebruik onder jongeren tot 24 jaar te verminderen. We willen dat de jongeren in onze gemeente opgroeien in een kansrijke omgeving. Voor een duurzaam effect op de lange termijn is een cultuurverandering nodig. Daarom starten we, ook in de jeugdketen, met het creëren van bewustwording van de risico's van alcohol- en middelengebruik. Met als voorname doel om met jongeren in gesprek te gaan en zaken bespreekbaar te maken, uiteraard binnen de wettelijke kaders van onze wetgeving.

Voorwaarden middelengebruik

Alcohol:

- Er mag geen alcoholische drank worden genuttigd en verstrekt aan jongeren onder de 18 jaar*.
- Er mag geen vorm van betaling plaatsvinden voor consumpties (fiches, contant, barkaart, e.d.)*.
- Alcohol en verkeer gaan niet samen**. Alcoholgebruik heeft effect op het rijgedrag: de waarneming wordt minder, het besturen gaat minder goed en de reactiesnelheid neemt af. De bestuurder overschat de eigen mogelijkheden én de risico's.

* Alcoholwet / NIX18

** Wegenverkeerswet 1994

Drugs:

- Drugs zijn niet toegestaan.*** In Nederland is het voor iedereen verboden om (soft)drugs te hebben, te verkopen of te maken. Ongeacht je leeftijd.

*** Opiumwet/Geneesmiddelenwet/Warenwet

Voorlichting:

- Voor ouders en percee-eigenaren wordt jaarlijks een voorlichting middelengebruik verzorgd door Verslavingszorg Noord Nederland (VNN).
- Samen met de jongerenwerker gaat een VNN medewerker op een geschikt/ gepast moment de jongeren informeren rondom middelengebruik.

Huisregels

Een groot deel van de jongeren in de jeugdkeet geeft aan zelf de verantwoordelijkheid voor hun jeugdkeet te willen dragen. De gemeente juicht het vergroten van eigen verantwoordelijkheid van jongeren toe. Wel is het zo dat ouders en percee-eigenaren op eigen terrein medeverantwoordelijk zijn voor het naleven van de afspraken. In het kader van deze eigen verantwoordelijkheid stelt elke jeugdkeet zijn eigen huisregels op. Hierbij gelden een aantal voorwaarden, welke hieronder staan toegelicht.

Voorwaarden huisregels

Verantwoordelijkheid:

- Ouders, jongeren en percee-eigenaren zijn verantwoordelijk voor het naleven van de huisregels. Ouders en percee-eigenaren kunnen daarom een oogje in het zeil houden.
- Er is altijd een jongere aanwezig die aanspreekbaar en verantwoordelijk is.
- De huisregels worden per jeugdkeet verder uitgewerkt en in de jeugdkeet opgehangen (inclusief gegevens percee-eigenaar, contactgegevens en contactpersoon jongeren). De gemeente ontvangt een exemplaar.

De jeugdkeet:

- De jeugdkeet heeft een besloten karakter.
- Een jeugdkeet is geen slaapplek.

Overlast:

- Jongeren dragen er zorg voor dat omwonenden geen overlast ondervinden (ronkende motoren, wildplassen, verkeerd parkeren, vuil, vuilverbranding, vernieling, etc.)
- (Geluids)overlast wordt vermeden.

Toezicht:

- De partijen werken mee aan (onverwachte) controles en bezoeken.
- Indien zich wijzigingen in de contactpersonen/eigenaar etc. voordoen moet dat zo snel mogelijk gemeld worden bij de gemeente.

Brandveiligheid en middelengebruik

- Binnen de jeugdkeet wordt voldaan aan de voorwaarden voor brandveiligheid en middelengebruik zoals beschreven in dit beleid.

Toezicht en handhaving

De voorwaarden en afspraken die volgen uit dit beleid zijn niet vrijblijvend. We gaan er van uit dat iedereen het belang van de regels inziet. Natuurlijk geven wij iedereen eerst de kans om de samenwerking aan te gaan en de tijd om de jeugdkeet aan de hand van dit beleid om te vormen. Na verloop van tijd zullen er controles plaatsvinden. Ook de politie kan signalen oppikken en doorgeven. Bij een geconstateerde overtreding van de afspraken zal de gemeente de beschikbare middelen gebruiken om te handhaven. Deze staan in de Alcoholwet, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), de Algemene Plaatselijke Verordening, het Bestemmingsplan en gebruiksbepalingen.

Toezicht op naleving

Toezichthouders kunnen langskomen om na te gaan of de afspraken uit dit Jeugdketenbeleid worden nageleefd. Het niet naleven van de afspraken brengt consequenties met zich mee, welke dit zijn is afhankelijk van het soort overtreding.

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Dit betekent dat de gemeente moet optreden bij overtreding van de regels. Het feit dat we nu deze afspraken maken is dus geen garantie, dat de jeugdkeet tot in lengte van dagen open kan blijven. Het is daarom van belang om aan de afspraken te blijven voldoen en om overlast voor omwonenden te voorkomen. Hiermee wordt voorkomen dat er een handhavingsverzoek gedaan wordt en de gemeente gedwongen wordt op te treden.

Jongeren-op-straat (JOS)-overleg

De gemeente organiseert een JOS overleg waarin gezamenlijk overlast en zorgsignalen preventief en strategisch opgepakt en aangepakt worden.

Tijdens het JOS-overleg worden alle jeugdketen actief besproken met vertegenwoordigers van Politie, Sociaal Werk De Kear, Halt, GGD Fryslân, Verslavingszorg Noord-Nederland (VNN), leerplicht, het Sociaal Wijkteam, Vergunningen, Toezicht en Handhaving en Openbare Orde en Veiligheid. Afhankelijk van de 'status' worden daar de preventieve maatregelen en acties m.b.t. het uitvoeringsplan besproken en afgestemd.

Ook eventuele nieuwe jeugdketen worden hier besproken, waarna deze daarna actief benaderd worden voor samenwerking volgens het Jeugdketenbeleid.

Financiën

Incidentele investering

We willen jongeren van de jeugdketen waar al actief mee wordt samengewerkt, stimuleren om van hun jeugdkeet een fijne, veilig plek te maken. Hiervoor hebben we een investeringsbedrag opgenomen. Dit bedrag kan bijvoorbeeld ingezet worden voor het organiseren van bijeenkomsten, evenementen of het verstrekken van (brandveiligheids-) middelen. Na de start en inventarisatie bij de jeugdketen wordt gekeken waar de specifieke behoeftes liggen.

Investeringsbedrag: € 10.000

Exploitatie

Voor het contact met de jongeren en de eventueel benodigde ondersteuning zetten we de jongerenwerkers van Sociaal Werk De Kear in.

Aantal uren jongerenwerkers: 365 per jaar

Totaal exploitatie: € 24.500

Formatie

Voor zowel de advisering rondom brandveiligheid als het houden van toezicht op de naleving van de voorwaarden is de volgende inzet begroot:

- Aantal fte: 0,15 (inzet adviseur brandveiligheid)
Salarisschaal: 9
- Aantal fte: 0,15 (inzet toezichthouder)
Salarisschaal: 8
- Aantal fte: 0,1 (inzet handhavingsjurist)
Salarisschaal: 10

Subtotaal: € 30.500

Overheadskosten: € 2.000

Totaal formatie: € 32.500

Bijlage 1: Checklist voorwaarden

Verantwoordelijkheid

- Ouders, jongeren en percee-eigenaren zijn verantwoordelijk voor het naleven van deze regels.
- Ouders en percee-eigenaren houden een oogje in het zeil.
- Er is altijd een jongere aanwezig die aanspreekbaar en verantwoordelijk is.
- Deze afspraken worden per jeugdkeet verder uitgewerkt en in de jeugdkeet opgehangen (inclusief gegevens percee-eigenaar, contactgegevens en contactpersoon jongeren). De gemeente ontvangt hiervan een exemplaar.

De jeugdkeet

- De jeugdkeet heeft een besloten karakter.
- Een jeugdkeet is geen slaapplek.

Brandveiligheid

- De jeugdkeet moet bereikbaar zijn voor hulpdiensten, dus geen obstakels op het pad naar de jeugdkeet.
- De in- en uitgang van de jeugdkeet moeten naar buiten toe opendraaien en is zonder sleutel of extra grendel te openen.
- De inventaris mag het vluchten niet belemmeren.
- Er mag geen brandbare versiering in de jeugdkeet aanwezig zijn.
- In de jeugdkeet is een goedgekeurd blusmiddel met een inhoud van minimaal 6 liter/kg aanwezig; deze dient goed zichtbaar en voor iedereen toegankelijk te zijn.
- In de jeugdkeet is tenminste één branddeken aanwezig.
- In elke ruimte van de jeugdkeet is een functionerende rookmelder aanwezig.
- In de jeugdkeet is een EHBO-kistje aanwezig.
- De elektriciteitsvoorziening dient deugdelijk te zijn aangelegd.
- Er mag niet op olie en/of gas worden verwarmd en gekookt.
- Open vuur en kaarsen zijn niet toegestaan.
- Per jeugdkeet wordt bepaald hoeveel personen er maximaal in de jeugdkeet aanwezig mogen zijn.
- De jeugdkeet is bereid deel te nemen aan een eenmalige brandoefening door de vrijwillige brandweer.

Overlast

- Jongeren dragen er zorg voor dat omwonenden geen overlast ondervinden (ronkende motoren, wildplassen, verkeerd parkeren, vuil, vuilverbranding, vernieling, etc.)
- Geluidsoverlast wordt vermeden.

Alcoholgebruik

- Er mag geen alcoholische drank worden genuttigd en verstrekt aan jongeren onder de 18 jaar.
- Er mag geen vorm van betaling plaatsvinden voor consumpties (fiches, contant, barkaart, e.d.).
- Alcohol en verkeer gaan niet samen. Alcoholgebruik heeft effect op het rijgedrag: de waarneming wordt minder, het besturen gaat minder goed en de reactiesnelheid neemt af. De bestuurder overschat de eigen mogelijkheden én de risico's.

Drugs

- Drugs zijn niet toegestaan. In Nederland is het voor iedereen verboden om (soft)drugs te hebben, te verkopen of te maken. Ongeacht je leeftijd.

Voorlichting

- Voor ouders en percee-eigenaren wordt jaarlijks een voorlichting middelengebruik verzorgd door Verslavingszorg Noord Nederland (VNN).
- Samen met de jongerenwerker gaat een VNN medewerker op een geschikt/gepast moment de jongeren informeren rondom middelengebruik.

Toezicht

- De partijen werken mee aan controles en bezoeken.

- Indien zich wijzigingen in de contactpersonen/eigenaar etc. voordoen wordt dit zo snel mogelijk gemeld bij de gemeente.

Bijlage 2: Uitvoeringsplan

Deze paragraaf geeft een stapsgewijs overzicht van de uitvoering van het jeugdketenbeleid.

Stapsgewijs overzicht	Activiteit	Omschrijving	Wie	Wanneer	Resultaat
Stap 1	Afstemming jeugdketen in De Fryske Marren	In afstemming met verschillende betrokken partijen is getracht een actueel overzicht van de huidige jeugdketen op te stellen. Dit overzicht is dynamisch en blijft aan verandering onderhevig. In samenwerking met de verschillende partners wordt het overzicht periodiek besproken en geactualiseerd (jeugdketens komen en gaan)	Jongerenwerkers, handhaving, adviseur brandveiligheid, politie	Periodiek via JOS-overleg	Actueel overzicht en inzicht in jeugdketen
Stap 2	Contact leggen met jeugdketen en inventariseren aandachtspunten	De jeugdketen worden fysiek bezocht waarbij het Jeugdketenbeleid onder de aandacht wordt gebracht. Tijdens dit eerste contact wordt geïnventariseerd welke ondersteunings-behoefte er is bij het opstellen van de huisregels en aan welke voorwaarden nog moet worden voldaan.	Jongerenwerkers, adviseur brandveiligheid	Start Q4 2023, daarna doorlopend	1e inventarisatie rondom voorwaarden/ huisregels
Stap 3	Controle aandachtspunten + in ontvangst nemen huisregels	Na 8 weken vindt er opnieuw een bezoek plaats aan de jeugdkeet, waarbij een controle van de benodigde aanpassingen plaatsvindt. Tijdens dit bezoek worden ook de ondertekende huisregels in ontvangst genomen.	Jongerenwerkers, adviseur brandveiligheid	Vanaf Q1 2024, daarna doorlopend	Huisregels opgesteld + keet voldoet aan voorwaarden
Stap 4 - continu	Controle op gemaakte afspraken	Zodra aan alle voorwaarden is voldaan, kunnen we langskomen om te controleren of de gemaakte afspraken worden nageleefd.	Toezichthouder	Vanaf Q1 2024, daarna doorlopend	
Stap 5	Geven voorlichting middelengebruik jongeren	De jongeren en percee-eigenaar wonen de verplichte voorlichting over middelengebruik bij.	VNN, jongerenwerker	Vanaf Q1 2024, daarna jaarlijks	Voorlichting middelengebruik per jeugdkeet
Stap 6	Ouders betrekken bij voorlichting middelengebruik	Ouders worden ook betrokken bij de voorlichting over middelengebruik.	VNN	Q1 2024, daarna jaarlijks	Voorlichting middelengebruik aan ouders
Stap 7	Uitvoeren brandoefening	Bij elke keet wordt eenmalig een brandoefening uitgevoerd	Vrijwillige brandweer	Nader te bepalen	Brandoefening per jeugdkeet
Stap 8	Jaarlijkse evaluatie	Ieder jaar wordt de jeugdkeet bezocht. Tijdens dit geplande bezoek wordt het naleven van de huisregels geëvalueerd.	Jongerenwerker, toezichthouder, adviseur brandveiligheid	Geplande afspraak vanaf 2024	Jaarlijkse evaluatie naleving huisregels
Continu	Jeugdketens komen en gaan.	In samenwerking met de verschillende partners worden het 'komen en gaan' van jeugdketen periodiek besproken en het overzicht van jeugdketen continu geactualiseerd.	Jongerenwerkers, handhaving en toezicht, politie	Periodiek via JOS-overleg	Actueel overzicht van jeugdketen
Continu	Contacten leggen relatie opbouwen	Gedurende het gehele jaar zal de jongerenwerker contacten leggen/relatie opbouwen & onderhouden met (nieuwe) jeugdketen.	Jongerenwerker	Doorlopend / continu	Contact / relatie opbouwen & onderhouden